

Sygnatura akt: I Ns 99/16

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świnoujściu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Trytek-Błaszak

Protokolant: Marta Korzeniewska

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2016 roku w Świnoujściu

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

z udziałem B. D., T. D., M. G., E. W.

o stwierdzenie nabycia spadku po S. D.

postanawia:

1. stwierdzić, że spadek po S. D. zmarłym dnia (...) w Ś., ostatnio zamieszkałym w Ś., na podstawie ustawy nabyły wprost:

- żona B. D. z domu J., córka S. i G.,

- córka T. D., córka S. i B.,

- córka M. G., córka S. i J.,

w 1/3 części każda,

2. ustalić, że wnioskodawca i uczestniczki postępowania ponoszą koszty postępowania związane z ich udziałem w sprawie.

SSR Agnieszka Trytek-Błaszak

Sygn. akt I Ns 99/16

UZASADNIENIE

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniosła o stwierdzenie, iż spadek po dłużniku S. D. zmarłym dnia (...) ostatnio zamieszkałym w Ś., na podstawie ustawy nabyły: żona B. D. i córka T. D.. Wniósł nadto o zasądzenie od spadkobierców na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wniosku wskazał, że posiada wierzycelność wobec dłużnika S. D. wynikającą z tytułu wykonawczego wydanego przez Sąd Rejonowy w Ś. z dnia 14 lipca 2009r. sygn. akt (...)

Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2016r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestników postępowania M. G. i E. W..

Uczestniczka postępowania E. W. podała w piśmie procesowym z dnia 12 lipca 2016r., że jest córką S. D. pochodzącą z jego pierwszego małżeństwa i według jej wiedzy, spadkodawca miał trójkę dzieci – E. W., M. G., T. D. oraz żonę B. D.. Zamieszkiwał przed śmiercią w Ś.. Uczestniczka nie utrzymywała z ojcem od wielu lat kontaktu, jak też z jego nową rodziną – B. D. i T. D., nie była na jego pogrzebie. Nie składała oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku po spadkodawcy, nie zrzekła się dziedziczenia po nim. Nie toczyło się inne postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po S. D.. Wniosła o zastosowanie art. 520 § 1 kpc w zakresie kosztów postępowania i nieobciążanie uczestniczki kosztami postępowania.

Na rozprawie w dniu 31 sierpnia 2016r. uczestniczka postępowania E. W. wskazała, że w jej akcie urodzenia powstała nieścisłość w zakresie imienia ojca, które brzmi „C.”, ale faktycznie jest córką S. D..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. D., syn J. i L., urodzony dnia (...) w B., ostatnio zamieszkały w Ś. przy ul. (...), zmarł dnia (...) w Ś.. W chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim z B. D. z domu J.. Żadne z małżonków nie wniosło o rozwód ani o separację. To było drugie małżeństwo spadkodawcy. Pierwsze małżeństwo spadkodawcy z J. C. ustało w wyniku rozwodu. Z pierwszego małżeństwa miał jedną córkę – M. G. z domu D. urodzoną (...) Z drugiego małżeństwa też miał jedną córkę – T. D. urodzoną (...) Nie posiadał dzieci przysposobionych ani pozamałżeńskich. Nie pozostawił testamentu. Nikogo nie wydziedziczył. Żaden ze spadkobierców nie zrzekł się dziedziczenia po nim, jak i nie został uznany za niegodnego dziedziczenia po S. D..

B. D. i T. D. o śmierci S. D. dowiedziały się w dniu (...). Nie składały oświadczeń o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku po spadkodawcy. T. D. zawiadomiła o śmierci spadkodawcy telefonicznie M. G..

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu - k. 9,

odpis skrócony aktu urodzenia - k. 10,

informacja z MSW – k. 21-22,

zapewnienia spadkowe uczestniczek: B. D. - k. 56, T. D. – k. 56,

odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 67)

Pierwsza żona spadkodawcy J. C. posiadała – poza M. G. – jeszcze córkę E. W. urodzoną (...), której ojcem jest C. D. urodzony dnia (...) w B.. E. W. nosiła do dnia (...) nazwisko D., które zmienione zostało decyzją Zastępcy Kierownika USC w Ś. na wniosek E. W. na W..

(dowód: zaświadczenie systemu PESEL- SĄD – k. 71-72,

odpis zupełny aktu urodzenia – k. 76,

zapewnienie spadkowe E. W. – k. 99-100)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. jest wierzycielem S. D., a wierzytelność wynika z nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 10 lutego 2009r., sygn. akt (...)

(dowód: nakaz zapłaty z 10.02.2009r. – k. 18,

akty notarialne z 23.08.2012r. z załącznikami – k. 19-20)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1025 § 1 zd. 1 kc Sąd stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę na podstawie wniosku osoby mającej w tym interes. Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku może więc złożyć każdy, kto ma w tym interes. Może to być każda osoba, która jest zainteresowana w wywołaniu skutków prawnych związanych z prawomocnym stwierdzeniem nabycia spadku, w szczególności skutków określonych w art. 1025 § 2 i 1027 kc. Interes prawny pełni w tym wypadku funkcję legitymacji, a ściśle uprawnienia do wszczęcia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku. Chodzi przy tym o obiektywny interes prawny, czyli obiektywną potrzebę wszczęcia postępowania (por. postanowienie SN z dnia 28 stycznia 2009r., sygn. IV CSK 361/08, publ. system informacji prawnej LEX nr 527248). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, że zainteresowanymi w rozumieniu art. 1025 § 1 kc są m.in. spadkobiercy, ich następcy prawni, wierzyciele spadku i wierzyciele spadkobierców, zapisobiercy, nabywcy spadku lub udziału w spadku, współwłaściciele przedmiotów wchodzących w skład spadku, kuratorzy spadku oraz wykonawcy testamentu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 lutego 1958r., 3 CO 29/57, OSN 1958, poz. 120, z dnia 10 maja 1966r., II CR 205/66, OSNCP 1966, nr 12, poz. 224, z dnia 4 września 1969r., I CR 422/69, OSNCP 1970, nr 6, poz. 113, z dnia 12 stycznia 1983r., III CRN 218/82, OSNCP 1983, nr 8, poz. 124, z dnia 1 czerwca 2000r., IV CKN 470/00, nie publ., z dnia 24 października 2001r., III CKN 366/00, Prok. i Pr. 2002, nr 6, s. 41 i z dnia 6 lutego 2008r., II CSK 433/07, nie publ.). Art. 510 § 1 kpc wraz z art. 1025 § 1 kc wyznacza krąg osób zainteresowanych w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2002r., V CKN 1093/00, system informacji prawnej LEX nr 1165081).

(...) Spółka z o.o. w S., jako wierzyciel spadku po S. D. w wyniku cesji wierzytelności, niewątpliwie jest zainteresowany w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po S. D., który pierwotnie był dłużnikiem (...) im. (...) w G. na podstawie nakazu zapłaty z dnia 10 lutego 2009r., sygn. akt (...)wydanego przez Sąd Rejonowy w Ś. Spadkodawca nie żyje od dnia (...)dlatego wnioskodawca ma interes w ustaleniu jego spadkobierców, aby dochodzić od nich spłaty zadłużenia spadkodawcy. Wobec tego, że spadkobiercy S. D. nie uregulowali kwestii dziedziczenia po nim, uprawnienie do wystąpienia ze stosownym wnioskiem posiada Spółka (...).

Powyższe dowodzi tego, iż wnioskodawca Spółka (...) posiada interes w wystąpieniu z wnioskiem w niniejszej sprawie, a w konsekwencji legitymację procesową.

W postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku osobami zainteresowanymi w sprawie są osoby należące do kręgu spadkobierców testamentowych i ustawowych. Sąd z urzędu bada, w myśl art. 670 kpc, kto jest spadkobiercą i czy spadkodawca pozostawił testament. Ustalenia te Sąd może poczynić, zgodnie z art. 671 § 1 kpc, na podstawie zapewnień zgłaszających się spadkobierców.

W pierwszej kolejności Sąd był zobligowany do ustalenia, czy spadkodawca S. D. pozostawił testament, czy też zastosowanie znaleźć powinny przepisy o dziedziczeniu ustawowym. Zgodnie bowiem z art. 926 § 1 kpc powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Art. 926 § 2 kpc stanowi natomiast, iż dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą. Wobec tego, że S. D. nie sporządził testamentu, ma miejsce po nim dziedziczenie ustawowe.

Sąd był zobowiązany zatem ustalić krąg spadkobierców ustawowych. Zgodnie z art. 931 § 1 kc w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek. Sąd bada krąg spadkobierców na chwilę otwarcia spadku, a w dacie otwarcia spadku po S. D., czyli w dniu (...), pozostawał on w związku małżeńskim z B. D. z domu J.. Nie ma przy tym znaczenia, że (...)lat przed śmiercią małżonkowie przebywali w faktycznej separacji. Wpływ na krąg spadkobierców ustawowych ma wyłącznie prawomocne orzeczenie separacji przez sąd (por. art. 935¹ kc), bowiem w takim przypadku małżonek nie dziedziczy. W niniejszej sprawie natomiast żadne z małżonków nie występowało o separację lub o rozwód. Zgodnie z art. 940 § kc małżonek jest wyłączony od dziedziczenia, jeżeli spadkodawca wystąpił o orzeczenie rozwodu lub separacji z jego winy, a żądanie to było uzasadnione.

W dacie zgonu spadkodawcy żyły jego dzieci – T. D. – z drugiego małżeństwa z B. D. i M. G. z pierwszego małżeństwa z J. W., które dziedziczą spadek po nim wraz z żoną zmarłego B. D..

Spadku nie dziedziczy natomiast E. W., w której akcie urodzenia widnieje jako ojciec C. D., nie zaś S. D.. Sąd bada w tym zakresie fakty prawne, nie zaś wiedzę faktyczną o tym, czy biologicznym ojcem E. W. był S. D.. Z aktu urodzenia tej uczestniczki wynika, że jest córką C. D., nie zaś S. D..

Z art. 931 § 1 kpc wynika, że małżonek i dzieci dziedziczą w częściach równych, dlatego B. D., T. D. i M. G. dziedziczą spadek w udziałach po 1/3 części.

Zgodnie z art. 1012 kc spadkobierca może bądź przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste), bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), bądź też spadek odrzucić. Z art. 1015 kc wynika, że oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku. Jednakże, gdy spadkobiercą jest osoba niemająca pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoba, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoba prawna, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Uczestniczki postępowania – B. D., M. G. i T. D. nie złożyły w terminie ustawowym (ani do chwili obecnej) oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza bądź też o odrzuceniu spadku, dlatego dziedziczą spadek wprost, czyli bez ograniczenia odpowiedzialności za długi spadkodawcy.

Ustalenia w sprawie Sąd poczynił na podstawie nie kwestionowanych przez strony dokumentów w postaci aktów stanu cywilnego oraz zapewnienia spadkowego uczestniczek postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w pkt 1. sentencji postanowienia.

O kosztach niniejszego postępowania Sąd orzekł w pkt 2. sentencji postanowienia stosownie do treści art. 520 § 1 kpc, zgodnie z ogólną zasadą postępowania nieprocesowego, iż każdy z jego uczestników ponosi we własnym zakresie koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

SSR Agnieszka Trytek Błaszak

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

Dn. 16.09.2016r.

SSR Agnieszka Trytek Błaszak